

ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΧΕΡΙ. — Τὸ χαριτωμένον τοῦτο παρισινὸν δράμα τοῦ Πιέρ Βέμπρε, μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας ἐπιτυχίας τοῦ θεάτρου τοῦ Ἀντοάν, ἔδωκε κατ' αὐτὰς καὶ ἡ « Νέα Σκηνή », κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Ν. Ποριώτη.

Τὸ ἔργον ἤρесе πάρα πολύ. Εἶνε ἓνα κομμάτι ζωῆς, ζωγραφισμένον μὲ ὅλην τὴν παρατηρητικότητα, τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν σκηναϊκὴν τέχνην τοῦ γάλλου δραματικοῦ. Δὲν ἀπτεται βέβαια τῶν μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων, οὔτε αἶρεται εἰς τὰ ἀφθαστα ὕψη τοῦ τραγικοῦ. Ἄλλ' ἔχει τόσῃ ἀλήθειαν καὶ φυσικότητα, τὰ πρόσωπά του εἶνε τόσῳ ζωντανά, τὸ συνύφασμα ἐκεῖνο τῶν γελώτων καὶ τῶν δακρύων, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ τὴν ζωὴν, εἶνε τόσον λεπτῶς τεχνουργημένον, καὶ ἐν γένει τὸ ἔργον εἶνε τόσον εὐμορφον, ὥστε ἠμποροῦσε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον εἰς ὅλους τοὺς ὀνειρευομένους νὰ γράψουν κ' ἔδῳ σύγχρονον δράμα. Πραγματεύεται τὸ τετριμμένον θέμα τῆς συζυγικῆς ἀπιστίας κατὰ τρόπον ὅλως νέον καὶ πρωτότυπον. Αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ σύζυγος εἶνε ὁ ἄπιστος, μολονότι,

ὅπως συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, — λατρεῦει τὴν σύζυγόν του. Ἀναγκάζεται ὁμῶς νὰ διατηρῇ μίαν παράνομον σχέσιν, φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, μὲ τὸ ὅποιον τὸν ἀπειλεῖ ἡ παλαιὰ του ἐρωμένη. Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ ἐμάνθανε τὴν ἱστορίαν ἢ σύζυγός του, ἄλλος φόβος, ἄλλη ὑποχρέωσις δὲν ὑπῆρχε, καὶ ἡ σχέσις θὰ ἐτελείωνεν ἀμέσως. Ἄλλὰ πῶς νὰ τῆς τὸ

εἰπῇ, ἀφ' οὗ ἡ ἀφελὴς ἐκεῖνη ἔζη μὲ τὴν ιδέαν ὅτι ἦτο ἡ πρώτη του ἀγάπη; ... Μία καλὴ φίλη ἀναλαμβάνει νανοῖξῃ τὰ μάτια τῆς συζύγου, καὶ διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἢ παράνομος σχέσις ἀποκαλύπτεται. Ἡ ἀγαθὴ Λολέττα πίπτει ἀπὸ τὰ σύννεφα, καὶ μολονότι δὲν σκοτόνεται, ὅπως εἶχεν ἀπειλήσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀποφασίζει ἀπλῶς νὰ διαζευχθῇ τὸν ἄπιστον. Καὶ ἀκολουθεῖ μίαν τελευταίαν συνάντησιν τῶν συζύγων, διὰ νὰ κανονισθοῦν τὰ τοῦ διαζυγίου. Ἡ σκηναϊκὴ αὐτῆ, ἢ ὁποῖα εἶνε ἡ ὠραιότερα καὶ ἡ ψυχολογικώτερα ὄλων, καταλήγει ἐκεῖ ὅπου ἦτο φυσικὸν νὰ καταλήξῃ: εἰς τὴν συμφιλίωσιν. Ἡ Λολέττα ὑπέκειν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παρηγηθῇ μερικὰ παιδαριώδη ιδανικά, καὶ ἀναγνωρίζει ὅτι ἀγαπᾷ τὸν συζυγόν της καὶ ἀφ' οὗ ἀκόμη ἐπέισθη ὅτι δὲν ἦτο αὐτῆ ἡ πρώτη του ἀγάπη ... Τώρα μάλιστα τὸν ἀγαπᾷ σοβαρώτερα καὶ ἀληθινώτερα, ἐν ᾧ πρῶτα τὸν ἐλάτρευε, μὲ ὅλον τὸν ἀνόητον ιδανισμὸν τῶν πλασμάτων, τὰ ὁποῖα ζοῦν ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα.

Αὐτῆ εἶνε μὲ ὀλίγας γραμμὰς ἢ ὑπόθεσις. Ἄλλ' ἀδύνατον νὰ ἐννοήσετε μόνον ἀπὸ αὐτὴν, τὴν χάριν καὶ τὴν ὠραιότητα τοῦ ἔργου, τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὅποιον γεννᾷ ἡ ἀληθινὴ ἱστορία καὶ ἡ τεχνικὴ τῆς πλοκῆ, τὴν συγκίνησιν τὴν ὁποῖαν δίδει ἡ θέσις τῆς καλῆς καὶ συμπαθοῦς Λολέττας, καὶ τὴν ἰλαρότητα, τὴν ὁποῖαν προξενοῦν ἀβιάστως τὰ τόσα κωμικὰ ἐπεισόδια. Πρέπει νὰ ἰδῆτε αὐτὸ τὸ ἔργον, διὰ νὰ ὁμολογήσετε ὅτι σπανίως ἐδιασκεδάσατε εἰς τὸ θεάτρον τόσον πολύ.

Ἡ « Νέα Σκηνή » τὸ ἀνεβίβασε μὲ τὴν συνήθη της, εὐσυνειδησίαν καὶ ἐπιμέλειαν. Ὅτι κομψὸν ἢ αἰθουσα εἰς τὴν ὁποῖαν διαδραματίζονται καὶ αἱ τρεῖς πράξεις. Οἱ μῦσαι δὲν ἐφάνησαν πολὺ μελετημένοι εἰς τὴν πρώτην παράστασιν, ἀλλ' ἦσαν ὅλοι εἰς τὸν ρόλον των, καὶ εἰς τὰς κατόπι παραστάσεις, ὅταν θὰ ἐκμάθουν τὸ ἔργον, τὸ σύνολον θὰ εἶνε τέλειον. Ἡ Δις Εἰμαρμένη Ξανθάκη « τῆς καὶ ἀπὸ στόματος ρέον γλυκίων μέλιτος αὐδῆ », ἔπαιξε μίαν Λολέτταν, ἢ ὁποῖα θάπομειν ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους της ρόλους. Ὁ κ. Μυράτ, τὸν ὅποιον ἐνομίζαμεν ἀνίκανον νὰποβάλλῃ τὸν τραγικὸν στόμφον, ἔπαιξε μὲ τόσῃ ἀπλότητι καὶ φυσικότητα τὸν Κον Λαβαρέδ, ὥστε ὁμολογοῦμεν ὅτι μᾶς ἐξέπληξεν. Ὅπως πάντοτε ἀφειδῆς εἰς τὸ σκόρπισμα τῆς εὐθυμίας ὁ κ. Χρυσομάλλης (Μπερντές) ἐναμίλλως δὲ ἐπαρκεῖς εἰς τοὺς ρόλους των ὁ κ. Ζήνων (Γαρής), καὶ ἡ Δις Ποθητοῦ (Κα Μπερντέ). Ἦθελα νὰ παρατηρήσω κάποιαν ὑπερβολικότητα εἰς τὰ κωμικὰ μέρη, — ἀλλ' ἴσως εἶνε ἀναγκαῖον κακόν, ἀφ' οὗ τὸ ἀθηναϊκὸν ἀκροατήριον δὲν συνεΐθισεν ἀκόμη νάρκηται εἰς τὴν λεπτότητα.

Δύο λέξεις διὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ κ. Ποριώτη. Τὴν βραδυὰν ἐκεῖνην κάποιος ἔλεγε δίπλα μου: « Νομίζω ὅτι εἶνε πρωτότυπον. » Δὲν ἤκουσα ἀκόμη μεγαλήτερον ἔπαινον διὰ μεταφραστὴν. Καὶ τῶντι, ἂν ὁ Βέμπρε ἔγραφεν ἑλληνικά, ἔτσι θὰ ἔγραφε τὸ « Ἀριστερὸ Χέρι. » Μόνον ποῦ δὲν θὰ τοῦ ἔδιδεν ἴσως αὐτὸν τὸν τίτλον.